

POLITOLOGIJA

- 1.) **Katere so značilnosti, lastne političnemu vedenju oz. merilo, ki usmerja politično vedenje**
 - a.) koristi (usmerja gospodarsko vedenje)
 - b.)moralna dolžnost (usmerja religiozno vedenje)
 - c.) ne ujema se ne z moralnim niti z gospodarskim merilom**
 - d.) eksistenčni interesi
 - e.) želja po moči

- 2.) **Raziskovanje o politiki je utemeljeno na dveh pojmih. Katerih?**
 - a.) država**
 - b.)demokracija
 - c.)politična moč**
 - d.) človekove pravice

- 3.) **Politika postane avtonomna in usmerjajo jo njeni lastni zakoni, potem ko se**
 - a.) politika loči od morale**
 - b.) politika loči od trga oz. družbe
 - c.) politika loči od države
 - d.) šplitika loči od uporabe moči

- 4.) **Specifična zasnova politike se krepi po vplivom**
 - a.) državne elite
 - b.) demokracije
 - c.) razvoja raziskav o politični stvarnosti**
 - d.) različnih postopkov k politiki

5.) Za razumevanje značilnosti političnega vedenja je pomembno, da si odgovorimo na vprašanja:

a.) kdo ustvarja politiko

b.) kje se ustvarja politika

c.) kako se ustvarja politika

d.) zakaj se ustvarja politika

e.) kdaj se ustvarja politika

6.) Raziskovanje države je skozi čas nihalo. Kdaj je moderna država izginila kot predmet raziskovanja?

a.) 1500- 1750

b.) 1750- 1870

c.) od 1870- 1950

d.) od 1950- začetka šestdesetih let

e.) 1970 - danes

7.) V zadnjem času se pozornost politologov usmerja od preučevanja države tudi k

a.) raziskovanju predstavniških organizacij (parlamenta in vlad)

b.) preispraševanju nacionalne boržuazije

c.) raziskovanju javne uprave

d.) preučevanju tajkunov v srednji Evropi

e.) raziskovanju multilevel governance predvsem v EU

8.) Obstaja več struj preučevanja moči v politični znanosti. Katere?

a.) pluralistične

b.)

c.)

d.)

e.)

9.) **Demokracija je okrepila možnost državljanov, da so od države zahtevali določene ugodnosti, in sicer zakonodajo, ki bi urejala pogoje dela, izboljšala življenjske razmere, redistribucijo ustvarjenega bogastva ipd. Ter celo vrsto storitev. S tem je uvajala:**

a.) država blaginja

b.) država blagostanja

c.) socialna država

d.) država načrtovanja

e.) nacionalna država

10.) **Bistvene prvine za opredelitev države do:**

a.) teritorialnost zapovedovanja

b.) participacija

c.) monopol nad legitimno silo

d.) demokracija

e.) brezosebnost zapovedovanja

11.) **Intelektualci so pomembni državi in zanjo opravljali vrsto pomembnih dejavnosti (zagotavljajo sijaj, opravičujejo suverenov lik, oblikujejo pojme nacije, nadzorujejo interpretacijo in uporabo simboov in obredov oblasti, oblikujejo nacionalni jezik,...) zato so:**

a.) oblikovalci politične moči

b.) oblikovalci gospodarske moči

c.) oblikovalci strategij za uporabo sile v politiki

d.) oblikovalci ideološke moči

12.) **Temeljne značilnosti predstavniške demokracije so:**

a.) demokratični postopki

b.) uporaba policijskih sil

c.) volitve (tekmovalne, poštene in ponavljajoče se)

d.) krepitev vojaških enot

e.) podrejanje moči večine pravosodnem nadzoru, spoštovanju zakona in ustave

13.) **V Eastonovem modelu političnega sistema obstajajo tudi vratarji. To so:**

a.) fizično močni fantje, ki stražijo vrata predsednika vlade

b.) selektorji zahtevkov, ki med množico zahtevkov delajo selekcijo in tudi pazijo, da so izločeni tisti zahtevki, ki so tvegani za politični sistem

c.) javni odločevalci, ki sprejmejo predloge na ravni izvršilne oblasti

d.) parlamentarci, ki sprejemajo predloge za nove zakone

e.) javni uslužbenci, ki za svoje delo dobijo »dodatno« plačilo svoje stranke

14.) **Politična znanost se je odrekla prizadevanjem , da bi razvila teorije na različnih ravneh. Obkroži tisti odgovor ki govori, kateri ravni teorije se ni odpovedala**

a.) globalne teorije, ki bi lahko na svetovni ravni razložile medsebojne vplive med spremenljivkami

b.) teorijam srednjega dometa, ki jih je mogoče uporabiti na tista zemljepisna območja in na tista zgodovinska obdobja, ki s o enovita

c.) kontinentalnim primerjalnim teorijam, s katerimi bi lahko ugotovila medsebojne vplive med kontinenti

d.) teorijam nizkega dometa, ki so primerne za izpeljevanje hipotez v empiričnem raziskovanju

e.) medsektorskim teorijam, ki pojasnjujejo delovanje sektorjev in njihovo medsebojno odvisnost

15.) **Družbeni dejavniki, ki so šli na roko uveljavljanju demokracije v zahodni Evropi, so bili:**

a.) vojaški režimio po drugi svetovni vojni

b.) ravnovesje med krono in plemstvom v začetku novega veka

c.) razvoj urbanega meščanstva, ki je bilo zaintereserano za razvoj cele vrste individualnih pravic

d.) merkantilni razvoj zemljiške demokracije predvsem v Angliji

e.) modrost ljudstva

f.) odsotnost zavezništva med aristokracijo in meščanstvom, ki bi bilo usmerjeno proti delavcem in kmetom

16.) **Socialna država je zaznamovala 20. Stoletje. Kateri pojem ji je služil za osnovo?**

a.) pojem socialnega državljanstva

b.) pojem socialne politike

c.) pojem socialne pomoči za najbolj potrebne

d.) pojem socialnega zavarovanja

17.) **Poznamo več vrst nedemokratičnih ureditev. Katere?**

a.) avtoritarne ureditve (leve, desne)

b.) moderne diktatorsko- demokratske ureditve

c.) tradicionalne ureditve (netekmovlne oligarhije, sultanizmi ipd.)

d.) totalitarne ureditve (nacizem, stalinizem)

e.) moderne teokratske- parlamentarne ureditve

18.) **Državljske pravice so skupek pravic**

a.) civilnih

b.) političnih

c.) individualnih

d.) socialnih

e.) etničnih

19.) **Na možnost razvoja demokracije vpliva tudi politična kultura, ki je včas dokaj ustaljena. Sestavine politične kulture po Almondu in Powellu so:**

a.) čustvena sestavina

b.) čutna sestavina

c.) spoznavna sestavina

d.) vrednotna sestavina

e.) identitenta sestavina

20.) **Pri različnih stopnjah demokratizacije imajo različni dejavniki različne vloge. Najpomembnejši dejavniki v procesu demokratizacije so:**

a.) civilna družba

b.) stara politična elita

c.) vojska

d.) politične stranke

e.) naddržavna skupnost (bolj ali manj formalne povezave med aktivisti različnih držav)

f.) nevladne mednarodne organizacije

21.) **Raziskave so skušale odriti dinamiko, ki bi bila značilno politična in razkrila v kakšnih pogojih se sprožajo procesi demokratizacije in od kakšnimi pogoji so ti procesi uspešni. Procesi demokratizacije gredo skozi naslednje stopnje**

a.) prehod

b.) spreminjanje razmerja moči

c.) uvedbo

d.) evalvacijo

e.) ureditev

22.) **Kako imenujemo zamisel, ki opozarja na potrebo, da si državljani zainteresirani za politiko, naložijo dolžnost, da neposredno posežejo v odločitve, ki se nahajajo na javne zadeve?**

a.) predstavniška zamisel demokracije

b.) antična zamisel demokracije

c.) zamisel neposredne demokracije

d.) zamisel deliberalne demokracije

e.) zamisel referendumu

- 23.) **Konvencionalne oblike participacije identificirajo naslednje drže, ki si sledijo glede na zahtevnost. Spodaj so naštet nekatera od njih. Označiti tiste, ki niso v pravem vrstnem redu!**
- a.) izpostavljanje političnim izzivom
 - b.) volitve
 - c.) nošnja politične značke
 - d.) udeležba na zborih, na katerih se sprejemajo politične odločitve
 - e.) udeležba na političnem zborovanju
- 24.) **V 70. Letih so raziskovalci začeli opazovati nekonvencionalne oblike politične participacije.**
- Obkrožite tiste, ki ne sodijo mednje.**
- a.) pisma bralcev
 - b.) sodelovanje v bojkotu
 - c.) cestne zapore
 - d.) volitve
 - e.) udeležba v mirovnih sprevodih
 - f.) kandidiranje za voljeno funkcijo
- 25.) **Protestnik je tisti posameznik, ki**
- a.) vseh oblikah politične participacije tako po konvencionalnih kot nekonvencionalnih oz. tudi nezakonitih oblikah protesta
 - b.) vseh nekonvencionalnih oblikah, zavrača pa konvencionalne oblike participacije
 - c.) podpiše kakšno peticijo in kaj prebere o politiki
 - d.) konvencionalnih oblikah participacije, in to le občasno
- 26.) **»gladiatorji« so dobili ime tisti, ki so v politiki**
- a.) otopelci
 - b.) gledalci

c.) dejavni

d.) globalni aktivisti

27.) **Aktivist je tisti posameznik, ki posega po:**

a.) vseh oblikah politične participacije, tako po konvencionalnih kot nekonvencionalnih oz. tudi po nezakonitih oblikah protesta

b.) vseh nekonvencionalnih oblikah, zavrača pa konvencionalne oblike prtipacije

c.) podpiše kakšno peticijo in kaj prebere o politiki

d.) konvencionalnih oblikah participacije, in to le občasno

28.) **Ločimo več etap javnih politik. Obkrožite tiste, ki NE sodijo na spodnji seznam:**

a.) Ugotavljanje problema

b.) Formuliranje rešitev

c.) **Lobiranje**

d.) Sprejemanje odločitev

e.) Uveljavljanje odločitev

f.) Ovrednotenje rezultatov

29.) **Oblikovanje javnega mnenja je še ena oblika participacije, ki pa ne vodi neposredno k pravemu delovanju. Državljeni, ki sodelujejo pri oblikovanju javnega mnenja izrekajo mnenja, sodbe, zahteve, predloge o javnih zadevah v javni prostor in s tem postanejo javnost. Področje javnosti se umešča v:**

a.) Polje države

b.) Polje zasebnosti

c.) **Polje civilne družbe**

d.) Polje privatnega

e.) Polje intimnega

30.) **Družbena gibanja so opredeljena kot:**

a.) **Mreža vzajemnega delovanja, ki se opirajo na skupna prepričanja in solidarnost**

- b.) Mreža neformalnih odnosov
- c.) Mreža neformalnih odnosov, katerih člani delijo določen sistem prepričanj, vzdržujejo novo solidarnost in kolektivno identifikacijo in se mobilizirajo okoli spornih tem in se poslužujejo različnih oblik protesta
- d.) Mreža uzajemnega delovanja, ki se poslužuje nekonvencionalnih oblik delovanja

31.) **Videokracija je pojem, ki označuje:**

- a.) Sprevrčanje sodobnih demokracij tako, da se krepí moč sredstev za množično komuniciranje in tistih, ki lahko vplivajo nanje
- b.) Proces naraščanja osamosvajanja medijev izpod političnega nadzora
- c.) Spektakularizacijo politike in je povezan z lovom na dobiček in prikazovanju politike kot zabave
- d.) Področje tiskanih medijev, ki težijo k visokim nakladam in velikim dobičkom
- e.) Sposobnost nadzaranja politike preko množičnih medijev

32.) **Izrojevanje modela množičnih strank je Robert Michels označil s pojmom:**

- a.) Birkratizacija
- b.) Železni zakon oligarhije
- c.) Zasuk moči v prid voditeljev strank
- d.) Centralizacija strankinega aparata
- e.) Enodimenzionirane stranke

33.) **Lobiji so:**

- a.) Skupine pritiska oz. interesne skupine, ki so formalno organizirane, prostovoljne in vplivajo na politične odločitve o javnih zadevah
- b.) Skupine, ki jih združuje zgolj določen skupni interes in njegovo zadovoljevanje
- c.) Skupine, ki jih druži skupna drža in naslavljanje zahtev na druge, sorodne ali konkurenčne skupine
- d.) Skupine, ki si prizadeva uvrstiti svoje interese na križišče javnih in individualnih referenc, da bi javnosti spodbudile podporo za svoja prizadevanja

- e.) Skupine, ki jih združuje skupna spolna, rasna, verska ali kakšna druga pripadnost, da bi ohranili kasnejšim generacija svojo kulturno dediščino

34.) **Pojem kibernetika je pojem, ki se nanaša na vse večjo prisotnost tehnologije v političnem razpravljanju. Gre za**

- a.) Nove kabelske tehnologije
- b.) **Svetovni splet**
- c.) Nova sredstva telematske tehnologije
- d.) Tehnologijo hišnega založništva
- e.) Osebne računalnike

35.) **Temeljne naloge strank so:**

- a.) **Posredovanje med civilno družbo in javnimi institucijami, med državo in družbo**
- b.) **Destrukirajo volitve in si ustvarijo volilno bazo**
- c.) **Politična socializacija državljanov oz. volilce učijo demokracije**
- d.) **Uresničevanje nadzora vladnih nad vladujočimi**
- e.) Zagotoviti svojim članom, da zasedejo dobro plačane funkcije v državi

36.) **V vsaki državi politične stranke odražajo družbene prelomnice, ki so se pojavile v zgodovini. Pomembni prelomnici sta se pojavili v času:**

- a.) **Oblikovanje nacionalne države**
- b.) V času oblikovanja renesančnih družb
- c.) **v času razvoja industrijskega kapitalizma**
- d.) V času monopolnega kapitalizma
- e.) V času po 1. Sv. Vojni

37.) **Železni trikotnik pomeni:**

- a.) Glasbilo v simfoničnem orkestru
- b.) Destruktivnost razmerja med strankami in njihovimi volilci

- c.) **Stabilnost odnosov med predstavniki interesov, javno upravo in parlamentarnimi komisijami**
- d.) Stabilnost odnosov med vlado, parlamentom in sodno vejo oblasti
- e.) Naklonjenost uradnikom določenim poslivnim odločitvam

38.) **Razkol med središčem in obrobjem je bil pomembna družbena prelomnica, ki spodbuja nastanek novih strank. Ta razkol Rakkon umešča v sklop pomembne družbene prelomnice in sicer v čas:**

- a.) **Oblikovanje nacionalne države**
- b.) Oblikovanja renesančnih družb
- c.) Razvoja industrijskega kapitalizma
- d.) Monopolnega kapitalizma
- e.) Po 1. Sv. Vojni

39.) **Ali je za moderno opredelitev politike pomembno izhajati iz:**

- a.) **Etimološkega korena polis**
- b.) **Pravnega reda in zakonov**
- c.) **Oblasti, ukazpvanja in konec koncev države, ki je nadrejena družbi**
- d.) Spoznanje, da v politični znanosti še ni soglasja o tem, kako na najizčrpnejši način opisati njen predmet

